

Επίσης, χορηγείται απαλλαγή για οικόπεδο αξίας μέχρι 50.000 ευρώ για κάθε ανήλικο ή άγαμο και μέχρι 100.000 ευρώ για κάθε έγγαμο, προσαυξανόμενη κατά 10.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 15.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα.

Τα παραπάνω ποσά ισχύουν για την απόκτηση πρώτης κατοικίας με κληρονομιά και με γονική παροχή. Η πιο πάνω προσαύξηση, όσον αφορά τον φόρο κληρονομιάς, ισχύει εφόσον στον κληρονόμο περιέρχεται μία μόνο κατοικία ή ένα μόνο οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου.

Επίσης τα ως άνω αφορολόγητα ποσά στην απαλλαγή λόγω γονικής παροχής αφορούν μόνο ενήλικο τέκνο (εφόσον τα ανήλικα δεν τυγχάνουν απαλλαγή στη γονική παροχή).

➤ **Σε πόσες δόσεις καταβάλλεται ο φόρος δωρεών και γονικών παροχών;**

α) Ο φόρος που προκύπτει βάσει αρχικής ή εμπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης καταβάλλεται σε 12 ίσες διμηνιαίες δόσεις, όχι μικρότερες των 500 ευρώ, πλην της τελευταίας. Αν ο δωρεοδόχος-τέκνο είναι ανήλικος, ο αριθμός των δόσεων διπλασιάζεται, με την προϋπόθεση ότι κάθε δόση δεν είναι μικρότερη των 500 ευρώ, πλην της τελευταίας.

β) Μετά την υποβολή εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης ή μετά τον έλεγχο, ο φό-

ρος καταβάλλεται εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της πράξης διορθωτικού προσδιορισμού.

γ) Σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, ο φόρος καταβάλλεται σε δύο ίσες μηνιαίες δόσεις.

δ) Στην περίπτωση δωρεάς - γονικής παροχής χρηματικών ποσών και κινητών περιουσιακών στοιχείων, ο φόρος καταβάλλεται κατά κανόνα εντός τριών ημερών από την υποβολή της δήλωσης ή από την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου αντίστοιχα.

➤ **Πότε παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου δωρεάς ή γονικής παροχής;**

Για υποθέσεις στις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε πριν από την 1η/1/2015, το δικαίωμα του Δημοσίου για έλεγχο της υπόθεσης παραγράφεται μετά την πάροδο 10 ετών από το τέλος του έτους μέσα στο οποίο υποβλήθηκε η δήλωση, ή 15 ετών, από το τέλος του έτους, μέσα στο οποίο έληξε η προθεσμία για υποβολή της δήλωσης, αν δεν υποβλήθηκε δήλωση.

Για υποθέσεις στις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε από την 1η/1/2015 και μετά, το δικαίωμα του Δημοσίου παραγράφεται κατά κανόνα εντός πέντε ετών, από το τέλος του έτους στο οποίο λήγει η προθεσμία υποβολής της δήλωσης και, εάν ο φορολογούμενος δεν έχει υποβάλει δήλωση, εντός 10 ετών από το τέλος του έτους στο οποίο λήγει η προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω το δικαίωμα του Δημοσίου είναι παραγεγραμμένο για όλες τις υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι τις 31/12/2008.

➤ **Πώς υπολογίζεται ο φόρος δωρεάς - γονικής παροχής;**

Οι φορολογούμενοι, ανάλογα με τη συγγενική τους σχέση με τον δωρητή, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες, για τις οποίες ισχύουν διαφορετικές φορολογικές κλίμακες με διαφορετικά αφορολόγητα ποσά και συντελεστές.

Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται:

α) Ο/η σύζυγος ή το πρόσωπο με το οποίο ο δωρητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

β) Τα τέκνα.

γ) Οι εγγονοί.

δ) Οι γονείς του δωρητή.

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται:

α) Οι καπόντες εξ αίματος τρίτου και επόμενων βαθμών (δισέγγονοι κ.λπ.).

β) Οι ανιόντες εξ αίματος δεύτερου και επόμενων βαθμών (παππούδες, προπαππούδες κ.λπ.).

γ) Τα εκούσια ή δικαστικά αναγνωρισθέντα τέκνα έναντι των ανιόντων του πατέρα που τα αναγνώρισε.

δ) Οι κατιόντες του αναγνωρισθέντος έναντι του αναγνωρισαντος και των ανιόντων αυτού.

ε) Οι αδελφοί (αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς).

στ) Οι συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πлагίου (ανη-

ψιοί του κληρονομούμενου ή του δωρητή).

ζ) Οι πατριοί και οι μητρίες.

η) Τα τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου.

θ) Τα τέκνα εξ αγχιστείας (γαμπροί - νύφες).

ι) Οι ανιόντες εξ αγχιστείας (πεθεροί - πεθερές) του κληρονομούμενου ή του δωρητή.

Στην τρίτη κατηγορία υπάγεται οποιοσδήποτε άλλος εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενής ή εξωτικός του δωρητή.

➤ **Ποιες είναι οι ισχύουσες φορολογικές κλίμακες στις δωρεές και στις γονικές παροχές;**

Για δικαιούχους πρόσωπα της πρώτης κατηγορίας ισχύει νέα φορολογική κλίμακα, για τις δωρεές ή για τις γονικές παροχές που πραγματοποιούνται προς αυτούς από την 1η/10/2021, με αφορολόγητο όριο 800.000 ευρώ και επιβολή φόρου με αυτοτελή συντελεστή 10% για την υπερβάλλουσα αξία μετά την αφαίρεση του αφορολόγητου ποσού, εφόσον δηλαδή η φορολογητέα αξία του περιουσιακού στοιχείου που δωρίζεται ή το οποίο αφορά η γονική παροχή υπερβαίνει τα 800.000 ευρώ.

➤ **Σε ποια περιουσιακά στοιχεία εφαρμόζεται η νέα κλίμακα της πρώτης κατηγορίας στις δωρεές και στις γονικές παροχές;**

Εφαρμόζεται στις δωρεές και στις γονικές παροχές οποιασδήποτε φύσεως περιουσίας (κινήτης και ακινήτης), με δωρεοδόχους τα πρόσωπα της πρώτης κατηγορίας (σύζυγος, μέρος συμφώνου συμβίωσης, τέκνα, εγγόνια και γονείς) και στις χρηματικές γονικές παροχές ή χρηματικές δωρεές προς τα ανωτέρω πρόσωπα, εφόσον αυτές διενεργούνται (αποδεδειγμένα) με μεταφορά χρημάτων μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

➤ **Πώς φορολογείται η δωρεά ή η γονική παροχή χρηματικών ποσών;**

Η δωρεά ή η γονική παροχή χρηματικών ποσών (πλην αυτών που μεταφέρονται μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, για τα οποία ισχύει αφορολόγητο 800.000 ευρώ για δικαιούχους πρόσωπα της πρώτης κατηγορίας), φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 10% για δωρεοδόχους που υπάγονται στην πρώτη κατηγορία, 20% για δωρεοδόχους που υπάγονται στη δεύτερη κατηγορία και 40% για δωρεοδόχους που υπάγονται στην τρίτη κατηγορία.

Στο φως

Οι διασταυρώσεις έφεραν στο φως υποθέσεις οι οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν με μεταφορά χρηματικών ποσών μέσω τραπεζών, όπως ορίζει ο νόμος, αλλά με μετρητά τα οποία κατατέθηκαν στον τραπεζικό λογαριασμό του δωρεοδόχου και θα έπρεπε να καταβληθεί φόρος 10%